

הסיפור
שליסיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

האתגר

מר קונרד מוריס

נולדתי וגדלתי בלונדון, אנגליה. כאשר הקשר שלי עם חב"ד בסטמפורד היל החל בתחילת שנות תש"ל (1970), ניהלתי אורח חיים לא־דתי. באותה עת כבר הייתי נשוי ואב לילדים. לאשתי הייתה היכרות מוקדמת עם הרב וואגל מחב"ד, והיא ערכה את ההיכרות בינינו. מאותה נקודה נוצרה בינינו ידידות קרובה.

במשך שנים רבות שימשתי יו"ר אגודת ידידי ליובאוויטש בממלכה המאוחדת, ארגון שהיה ממונה על גיוס מרבית התקציב הנדרש לתמיכה בפעילות של חב"ד. ארגנו ערבי התרמה והבאנו אורחי כבוד בעלי שם מהשורה הראשונה - סופרים, רבנים מובילים ושירי ממשלה.

כאשר הרב וואגל הציע לי להצטרף לביקור בחצר הרבי בניו יורק, קפצתי בשמחה על ההזדמנות. עוד לפני היחידות עם הרבי חוויתי שבת מיוחדת במינה במרכז חב"ד העולמי - 770. ברגע שהרבי נכנס לאולם הגדול, נבקע שביל בין המוני האנשים, בדיוק כמו בקריעת ים סוף.

בהתוועדות שנערכה בצהרי יום השבת, סדרו עבורי מקום ישיבה בקדמת בית המדרש, שממנו יכולתי לראות בברור את הרבי על גבי הבימה המוגבהת, בעוד הרב וואגל מתרגם עבורי את דבריו לאנגלית. ההתוועדות נמשכה שעות ארוכות, והייתה זו חוויה שקשה לתארה במילים; זה משהו שחייבים לחוות באופן אישי.

כשהגיע הזמן להיפגש עם הרבי, נכנסתי אל חדרו בחדרת קודש, אך הרבי הרגיע אותי מיד והפיג את החרדה. הוא היה אדם מאוד חביב ומסביר פנים, ושוחח עמי באנגלית מושלמת. דנו בנושאים רבים, ממצב יהדות אנגליה ועד למדינת ישראל וצרכי העם היהודי.

הפגישה החלה בשעה אחת וחצי לפנות בוקר, ומפעם לפעם נשמע צלצל פעמון שנועד להיות סימן ממזכירו של הרבי כי עליי לסיים. אך, בכל פעם סימן לי הרבי להישאר, וכך המשכנו לדבר עד השעה ארבע לפנות בוקר!

אני מעריך שמטרת הרבי בפגישה עם אדם כמוני, הייתה לגלות עד כמה הוא יוכל לאתגר אותי. כמה פוטנציאל או כישרון חבוי יצליח לחלץ ממני ולהביא לידי מימוש. חשתי כאילו מבטו חודר אל תוככי נפשי. הייתה זו חוויה מדהימה.

בין היתר, שאלתי אותו, "כיצד אחנך את ילדיי כשאני עצמי חסר כל חינוך יהודי?" סיפרתי לרבי שאני מחשיב את עצמי ליהודי טוב, מאחר שכשליש מיום עבודתי מוקדש לענייני הקהילה היהודית, ומשום שאני תמיד תורם את חלקי לצדקה, אולם בכל יתר ההיבטים הייתי רחוק מהדת.

הסברתי לרבי כיצד קרה שלא זכיתי לחינוך יהודי כלשהו. אמי נפטרה בהיותי בן שבע, וגדלתי בפנימייה ליתומים. בהמשך פרצה מלחמת העולם, עם כל הצרות והחסכים שבאו בעקבותיה, וכשזו הסתיימה הייתי בן ארבע עשרה ויצאתי לעבוד.

הרבי הגיב ברגישות רבה. בתשובה לשאלתי כיצד אחנך את ילדיי כשאני עצמי בקושי יודע משהו השיב הרבי, "אל תדאג. ילדיך יחנכו אותך". ואכן, זה בדיוק מה שקרה. הרבי הדגיש עד כמה חשוב שילדיי ילמדו בבתי ספר יהודיים, ושמעתי לעצתו. ילדיי למדו במוסדות חינוך יהודיים ותורניים, ועמדו בכל ציפיותי - הם כולם יהודים טובים, המנהלים חיים יהודיים מלאים, וגם ילדיהם צועדים בעקבותיהם.

הרבי גם נתן לי עצה עסקית. "קח הלוואות ככל שתוכל, וככל שתצטרך, כדי שתוכל להרחיב את עסקיך", אמר הרבי, והוסיף, "כמו כן, הרחב את פעילויות הצדקה והחסד שלך."

«

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע
באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות | רעיונות אישים

וכל זאת בזכות העצה שנתן לי הרבי. כאשר נפגשתי עמו לראשונה, כבר מילאתי תפקיד מנהיגותי בקהילה היהודית באנגליה, אך הוא לא הסתפק בכך. הוא רצה לאתגר את כל כולי - והצליח להוציא ממני את המיטב ואת המרב.

מר קונרד מוריס ע"ה היה פילנתרופ ואיש עסקים יהודי אנגלי. הוא כיהן בהנהלות כמה ארגוני צדקה ותרם לטובת מימון בתי ספר באנגליה ובישראל. הוא רואיין בביתו שכירושלים בחודש אייר תשע"ב (2012).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

תשכ"ו (1966) — בעקבות הנהגת "תכנית חינוך כללית בנושאי דת ומוסר" בידי הממשלה המקומית, הכוללת בין היתר תכנים מהנצרות, פנה הרב אשר אברמסון, ממנהיגי יהדות אוסטרליה, לרבי בשאלה כיצד להתייחס ולהתמודד עם גזרה זו. בתשובתו מבהיר הרבי את חומרת האיסור ואת גודל הנזק הרוחני שבלימוד תכנים אלה, הנכללים באיסור עבודה זרה כנפסק להלכה ברמב"ם. הרבי מבהיר כי המסקנה העולה מכך היא שיש לנקוט באופן מידי בכל האמצעים החוקיים והמשפטיים כדי לבטל גזרה זו. "ובודאי כשיסבירו המצב לאמתתו ובתוקף הדרוש", כותב הרבי, "תקובל הטענה, כיון שהעניין נוגע ברגש הדתי ואמונת איתן של עמנו בני ישראל".¹ כ"ו באייר

תש"ל (1950) — בהתוועדות מיוחדת שערך הרבי לכבוד הנדיב ר' יוסף רובינסון, ששילם את יתרת המשכנתא שנותרה על בניין 770, שוחח הרבי באריכות על עניינו של רבי - נשמה כללית שעניינה לקשר את בני ישראל לאביהם שבשמים - ועל גודל הזכות שבקניית בית זה עבור אדמו"ר הרי"צ, שהוא בית כללי, עבור כלל ישראל. בהמשך הזכיר הרבי שאותו נדיב זכה גם לממן את הדפסת סדרת ספרי "שדי חמד". כאשר הלה ביקש מהרבי לבאר עניין מתוך הספרים, אמר לו הרבי שיפתח את אחד הכרכים באיזה דף שירצה. הרבי עיין קצרות בספר שנפתח בדין קניית אתרוג, והאריך לפלפל ולבאר את העניין על פי ההלכה וברוחניות העניינים.² ר"ח סיון

1 אגרות קודש כד, עמ' קלח
2 תורת מנחם א, עמ' 80

לאחרונה מכרתי חברה שנסחרה בבורסה במאות רבות של מיליוני דולרים, ואף שחלקי באותה חברה היה נמוך יחסית - מאחר שהוא הלך וקטן לאורך השנים ככל שהחברה הלכה והתרחבה ונכנסו אליה שותפים נוספים - מכל מקום, די היה בו כדי שאוכל להפריש מעשר לצדקה בסכום של שש ספרות. בני, שממשיך אותי כיום במרבית פעילותי העסקית, נוקט באותה גישה שבה נקטתי לאורך השנים בנושא הצדקה - לתרום יותר ממה שצריך וממה שאפשר, שכן בשנה הבאה זה יחזור בדרך זו או אחרת.

אך כפי הנראה, עצת הרבי שהשפיעה עליי יותר מכל הייתה קשורה לתפקידי הקהילתי. שאלתי את הרבי בנוגע לעלייה לארץ, אך הוא לא עודד את הדבר. מבחינתו, מחויבותי הראשונה הייתה כלפי הקהילה היהודית בממלכה המאוחדת.

ציינתי שזו קהילה שהולכת וקטנה - לפני כשלושים שנה היא מנתה כארבע מאות אלף יהודים, אך בעת פגישתנו, מספר זה כבר הצטמצם לשלוש מאות אלף. כיום המספר לא עולה בהרבה על רבע מיליון. תגובת הרבי לטענה זו הייתה, "זה כמו בסיפור על הדין ודברים בין אברהם אבינו ובין הקב"ה, בשעה שביקש להחריב את סדום: 'אולי ימצאון שם עשרה?', התחנן אברהם, ותשובת ה' הייתה: 'לא אשחית בעבור העשרה'".

הרבי ביקש לוודא שבכל מקום שבו יהודים יבחרו לחיות ולהותיר את חותמם בעולם, הם יוכלו לעשות זאת. ואם אתה נמצא ביניהם ואתה מנהיג קהילתי, אינך יכול לנטוש את הספינה. אתה אחראי לדאוג לכך שיהיו להם מוסדות דת, חינוך, ביטחון וכל דבר נוסף הדרוש להם.

זה, אם כן, היה האתגר שהרבי הציב בפניי. אף שאשתי ואני תכננו לעלות ארצה בשלב מסוים אחרי נישואינו, בסופו של דבר נותרנו באנגליה והפכנו להיות מעורים בכל תחומי הקהילה היהודית, במיוחד בתחום החינוך.

אני נזכר שבעיצומן של ההכנות לקראת מסע התרמה לישראל בשנת תש"נ (1990) מטעם "המגבית היהודית המאוחדת לישראל" (UJIA), פרצה מלחמת המפרץ. חששנו מאוד שנרשמים רבים יבטלו את השתתפותם. פניתי לקבל את עצת הרבי, ולשאול האם בעקבות ההתפתחויות חל שינוי בעמדתו בדבר היות ישראל "המקום הבטוח ביותר".

תגובת הרבי הייתה "לא רבתי", והמסע התקיים כמתוכנן ובהצלחה מרובה.

הייתי מעורב בקרן לחינוך יהודי שנוסדה על ידי רבה הראשי המנוח של הממלכה המאוחדת, הרב לורד יעקובוביץ, במטרה להקים רשת של בתי ספר יהודיים ברחבי אנגליה. מאמצינו נשאו פרי, וכתוצאה מכך קיימים כיום בתי ספר יהודיים יסודיים ותיכוניים המשרתים את מרבית ילדי הקהילה היהודית. לאורך השנים שבהן הייתי מעורב במיזם זה, שיעור הרישום זינק משנים עשר אחוזים לשישים, והוא ממשיך להתרחב. כמדומני שמבחינה זו עשינו את העבודה הטובה ביותר בעולם היהודי בטיפול בנושא החינוך היהודי, אחרי אוסטרליה.

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונום.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי

THE
JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org